

Woordenschatontwikkeling anderstalige instappende peuters en kleuters

GO4ty!

GO4ty!

[terug](#)

[GO4ty!](#)

[Visie GO4ty!](#)

GO4ty!

Waarom

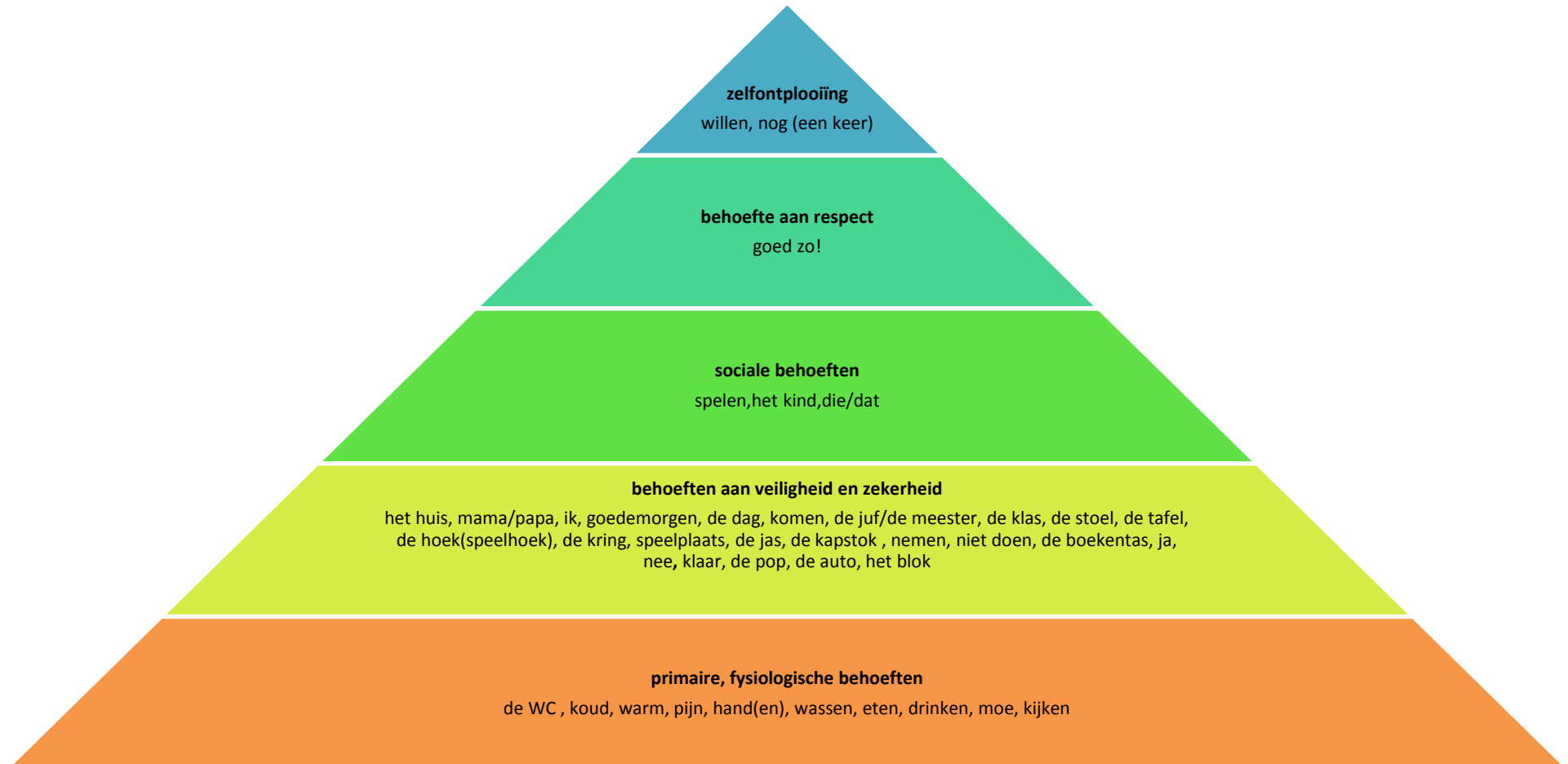
Waarom deze
woorden?

Hoe
gebruiken?

Evalueren

GO4ty!

[terug](#)

Waarom de GO4ty!

In het kleuteronderwijs worden leraren regelmatig geconfronteerd met instappende peuters en kleuters die het Nederlands niet beheersen. De leraren doen dan al wat binnen hun mogelijkheden ligt om die kinderen een gevoel van veiligheid en geborgenheid te geven.

Taalontwikkeling staat hierbij centraal. Het is immers via het geleidelijk beheersen van die, voor het kind, nieuwe taal, dat het greep op de (school)wereld krijgt en zo de basis legt voor verdere ontwikkeling.

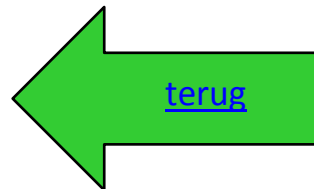
Peuters en kleuters verwerven taal op een heel natuurlijke wijze. Via een rijk aanbod en heel veel interactie met accent op spreken verruimen kinderen hun woordenschat. Voorwaarde voor die natuurlijke verwerving is welbevinden in de nieuwe omgeving.

Zo is de GO4ty! ontstaan: een lijst van 40 woorden die de basis vormt waarop **anderstalige instappende peuters en kleuters** verder kunnen bouwen in hun **woordenschatontwikkeling**

De beheersing van die **40 woorden** vraagt bijgevolg expliciete, gerichte en intensieve aandacht van de leraar wanneer anderstalige peuters en kleuters instappen.

De 40 woorden kunnen in **drie weken** tijd door het kind begrepen worden, mits de leraar op een functionele manier de begrippen voldoende in de dagelijkse klaspraktijk gebruikt.

Hoewel de werkwoorden in niet-vervoegde vorm op de lijst staan, zullen de kinderen de werkwoorden meestal in vervoegde vorm aangeboden krijgen. In natuurlijke interacties hecht de leraar bovendien veel aandacht aan de koppeling van woord en lidwoord.

Waarom deze woorden?

Ongelijksoortige ontwikkeling

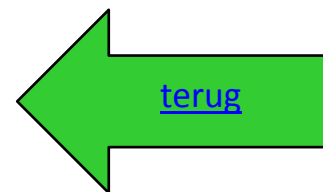
Welke woorden tot het allereerste aanbod zouden moeten behoren is geen gemakkelijke vraag. De anderstalige kinderen hebben thuis immers een andere taal dan het Nederlands (schooltaal). Ze zijn gewend aan het klank- en zinspatroon van hun eerste taal en ze bouwen in die taal in eerste instantie hun woordenschat op. Bij hun start in de kleuterschool zijn ze nog volop bezig met die moedertaalontwikkeling. Bovendien moeten ze dan het Nederlands als tweede taal leren. Voor hen is dat vaak een vreemde taal, met nieuwe, onbekende klankpatronen, woorden en zinsbouw.

Dit is een startpositie die fundamenteel anders is dan die van Nederlandstalige kinderen. Daarnaast vertonen ook de omstandigheden waaronder de taal wordt geleerd grote verschillen. Een kind dat thuis begint met het verwerven van het Nederlands als moedertaal, leert deze taal onder veel gunstiger voorwaarden, want er is altijd wel een volwassene in de buurt die in die taal in individueel contact communiceert met het kind. In de kleutergroep is er door de vele kinderen veel minder gelegenheid voor individuele één-op-één contacten.

Onderzoek naar woorden

Omdat de GO4ty! als voorwaarde veiligheid en geborgenheid vooropzet voor een verdere natuurlijke taalontwikkeling, hebben we ons gebaseerd op de behoeftepiramide van Maslov als ordeningsmiddel. Via de piramide beschrijft Maslov de menselijke behoeftes en plaatst er een hiërarchie in.

We hebben ons verder gebaseerd op bestaande basislijsten en hierop het principe van beperking toegepast (een zo kort en overzichtelijk mogelijke lijst die echt als basis dient en een aangepaste didactische aanpak vereist) en het principe van de bruikbaarheid (dus aangepast aan de Vlaamse context).

Hoe de GO4ty! gebruiken?

Voor de didactische aanpak steunen we op:

1. de interactie van de leraar met het individuele kind tijdens routineactiviteiten;
2. het begeleiden van de interesses van het kind tijdens keuzeactiviteiten waarbij de VAT- principes (Hänen) gehanteerd worden;
3. het vastleggen door visualisatie van woorden.

Tijdens routineactiviteiten

De leraar heeft tijdens de voorbereiding de GO4TY!- woorden onder dagelijkse routines zoals toiletbezoek, opruimmomenten, onthaalmomenten, ... geselecteerd. Via modelgedrag gaat de leraar in interactie met het doelgroepkind. Hij spreekt met het kind steeds dezelfde woorden. Hij herhaalt een aantal zinnen elke dag. De leraar stimuleert het kind in de hoop dat het kind deze woorden gaat gebruiken.

Tijdens keuzeactiviteiten

De VAT- principes (volgen-aanpassen-toevoegen in kind-leraar-interactie)

De leraar observeert het kind tijdens zijn spel op zoek naar datgene wat het kind bezighoudt, wat hem interesseert. De leraar volgt het kind intensief.

Tijdens een volgende fase gaat de leraar meespelen. Hij past zich aan aan het spelgedrag van het kind.

De leraar lokt taal uit tijdens het spel en op een gegeven moment wordt er betekenis gegeven aan materialen, handelingen,... waarvoor het kind zoveel interesse heeft. De leraar voegt woordbetekenis toe.

Vastleggen van woorden

De woorden van de GO4ty! zijn vanaf dag 1 voor de doelgroepkinderen vastgelegd, zodat deze visualisaties onmiddellijk als ondersteuning kunnen ingezet worden.

Tijdens het spel kan de leraar bovendien samen met het kind woorden vastleggen vanuit individuele interesses.

Vorbereiding door de leraar

In stap 1 + 2 verkent de leraar de GO4ty! en gaat hij deze klaseigen maken.

Stap 3 is erop gericht dat de leraar deze kennis spontaan omzet in praktijk. De 40 klaseigen woorden worden steeds in een natuurlijke context op dezelfde manier gebruikt, bij voorkeur in 1-1 relatie met het betrokken kind.

Stap 1

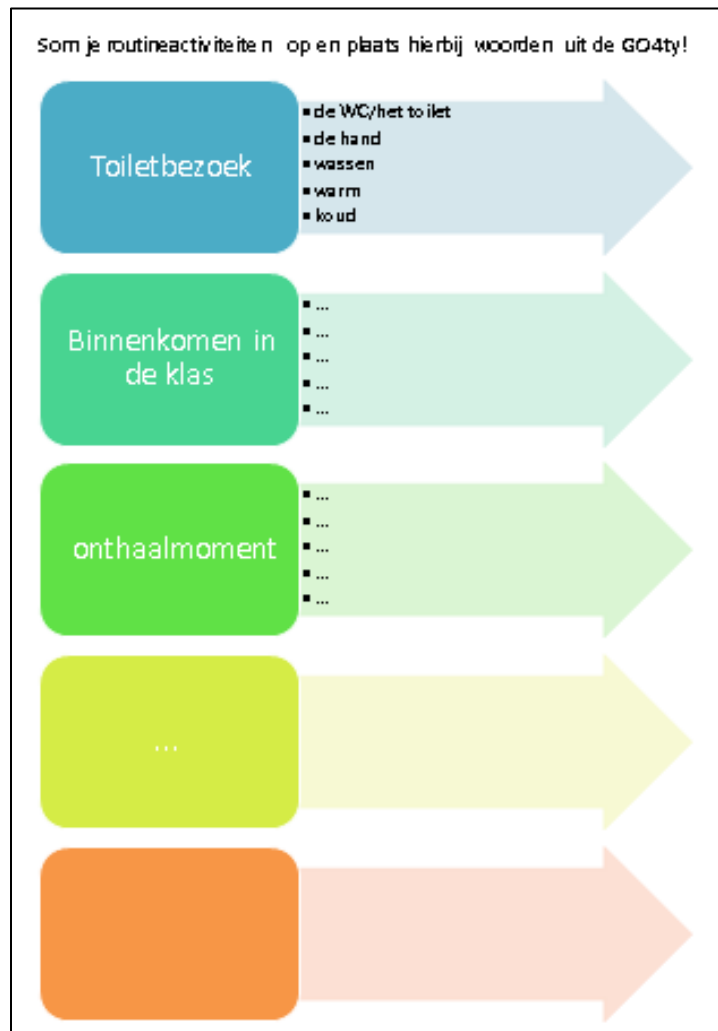
De leraar verkent de 40 woorden van de GO4ty!

De leraar legt de kleurenpiramide met de 40 basiswoorden naast de groene piramide en verwerft op deze wijze inzichten die hij kan gebruiken in de klaspraktijk.

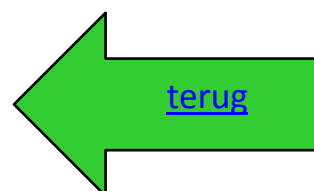
Stap 2

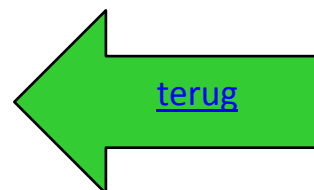
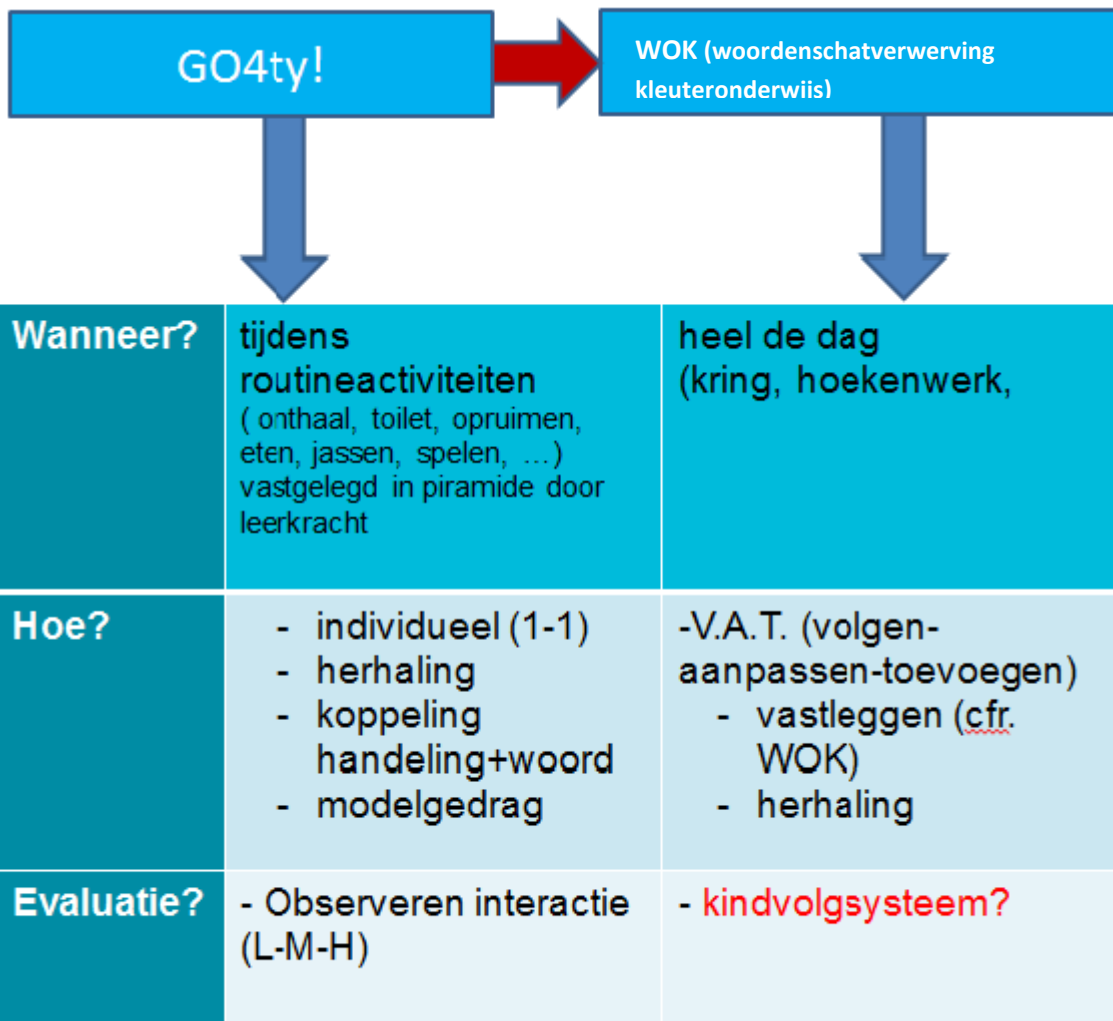
De leraar plaatst de woorden in routineactiviteiten, zodat hij zicht krijgt op welke woorden hij voor de doelgroepkinderen, in kind/leraar-interactie, tijdens deze routineactiviteiten steeds op dezelfde wijze kan gebruiken.

Stap 3

De leraar krijgt zicht op de doelgroepkinderen die via de GO4ty! met een andere aanpak zullen begeleid worden gedurende een periode van ongeveer drie weken. Deze kinderen zijn instappende anderstalige kleuters die het Nederlands niet begrijpen. Het zijn kinderen die zo snel mogelijk moeten wennen aan de nieuwe setting waarin ze zijn terechtgekomen, met name de kleuterklas.

Evalueren

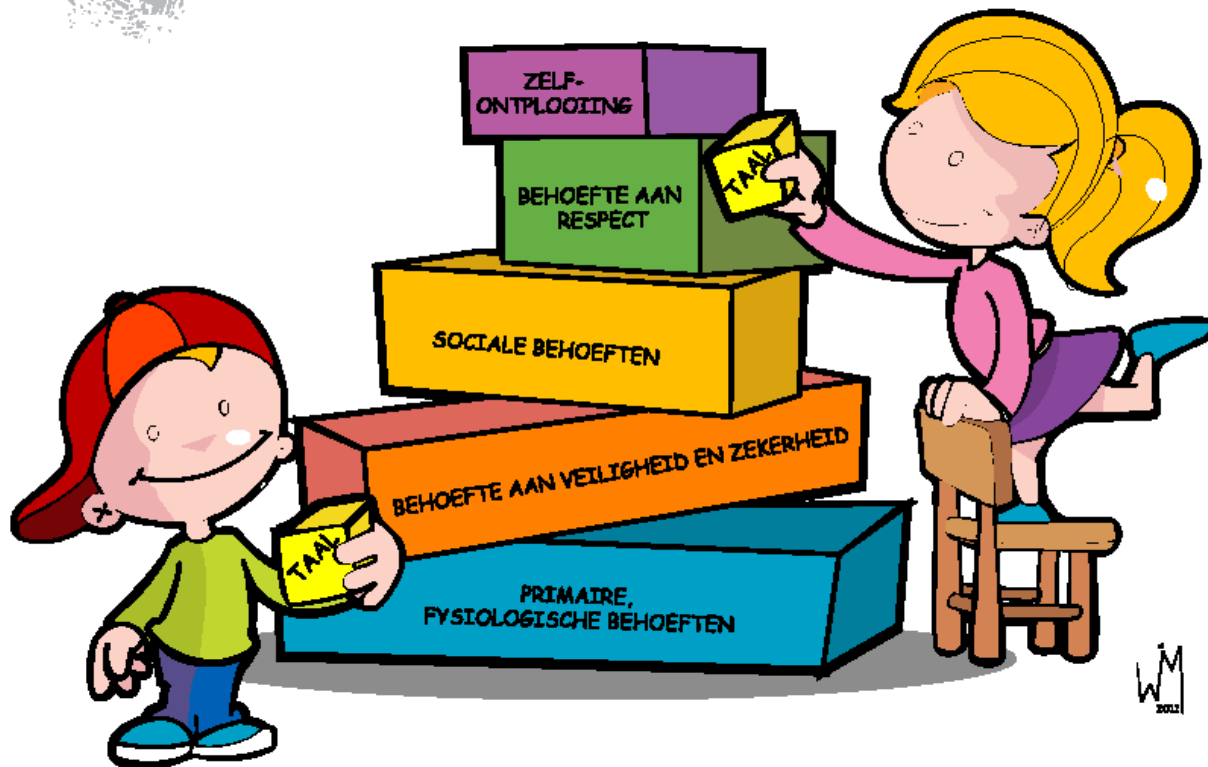
De leraar zal op geregelde tijdstippen de evoluties die het kind maakt in kaart brengen. Volgend sjabloon vormt hierbij een mogelijkheid.

		Hoog	Midden	Laag
Welke woorden werden vanuit beleving / interesses van het kind dmv VAT naast de GO4ty! toegevoegd?				

Na drie weken zal de leraar een zicht hebben op het kind, m.n. wie is het kind en wat houdt hem momenteel bezig? Voelt het kind zich thuis in de klas en durft het zich te uiten? Het voorgestelde document - gestoeld op de piramide van Maslow - kan hierbij hulp bieden om de eindconclusie uit te drukken.

GERICHTE OBSERVATIE EN EVALUATIE VAN TOT
voorin klas/groep

SOCIALE BEHOEFEN

Ik speel graag met andere kinderen
Ik zoek contact met de leerkracht
Ik herken gevoelens als blijheid, boosheid, angst, verdriet
Ik kan iemand troosten of blij maken
Ik toon mijn emoties
Ik kan hulp vragen
Ik begrijp de omgangsvormen

PRIMAIRE, FYSIOLOGISCHE BEHOEFEN

Ik kan mijn jas aan en uitt doen
Ik geef aan dat ik honger heb
Ik heb een gezonde eetlust
Ik rust als ik moe ben
Ik ben zindelijk
Ik kan duidelijk maken als ik naar de WC moet
Ik laat me graag knuffelen
Ik ontvang aandacht

BEHOEFTE AAN RESPECT

Ik krijg graag complimenten
Ik voel me trots als ik geprezen word
Ik heb respect voor anderen
Ik bedank als ik iets krijg

BEHOEFTE AAN VEILIGHEID EN ZEKERHEID

Ik heb het meestal naar mijn zin
Ik ben vaak tijdvergetend bezig
Ik weet wat mag en niet mag
Ik voel me snel op mijn gemak
Ik pas me aan, aan nieuwe situaties
Ik vl[ug] me spontaan tegen iemand aan
Ik kan afscheid nemen
Ik kan aangeven wat ik leuk/niet leuk vind
Ik ken de hoeken van de klas en kan er veilig in spelen
Ik kan opruimen

ZELFONTPLOOIING

Ik ben nieuwsgierig naar nieuwe dingen en materialen
Ik weet wat ik wil
Ik heb veel fantasie
Ik ben een denker
Ik heb snel iets nieuws door
Ik kan een keuze maken
Ik ben een ondernemend kind
Ik geef niet gauw op
Ik zet stappen om mijn doel te bereiken
Ik staal zelfvertrouwen uit.

TAAL

Op school
De kinderen begrijpen mij
De juf begrijpt mij
Ik begrijp de juf
Ik begrijp de kinderen
Ik gebruik graag taal
Ik praat veel als ik speel
Ik sta open voor taal
Ik kan klanken en woorden nabootsen
Ik zing graag mee

Thuis

Ik gebruik veel woorden als ik met mama spreek
Ik praat veel als ik speel
Ik lees boekjes
Ik kijk TV
Ik speel met broer en/of zus

[terug](#)